

Městský soud v Praze

prostřednictvím

**Obvodního soudu pro Prahu 4
28. pluku 1533/29b
100 83 Praha 10**

k sp.zn.: 43 C 277/2004

V Praze dne 28. listopadu 2011

Žalobce: **Harvardský průmyslový holding, a.s. - v likvidaci, IČ 44269595**
se sídlem Praha 4 - Michle, Ohradní 65

právně zast.: **JUDr. Jiřím Markem, CSc.,** advokátem
se sídlem Imrychova 9801/1, 143 00 Praha 4

Žalovaný: **Victoria Security Printing, a.s., IČ 15891089**
se sídlem Praha 4, Ohradní 65

právně zast.: **Mgr. Tomášem Pelikánem, advokátem**
PELIKÁN KROFTA KOHOUTEK advokátní kancelář s.r.o.
IČ: 275 92 936
se sídlem Újezd 450/40, Praha 1 – Malá Strana, PSČ 118 01

o určení vlastnictví k nemovitostem

**REPLIKA K VYJÁDŘENÍ ŽALOBCE
ze dne 22. srpna 2011**

Elektronicky s certifikovaným podpisem

Plná moc ve spise

Přílohy:

rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Cdo 4511/2009

rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 31 Cdo 1328/2007

1. Žalovaná tímto svým podáním reaguje na vyjádření žalobce ze dne 22. srpna 2011 a doplňuje důvody, pro které je přesvědčena, že napadené rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 4 je ve svých výrocích v rozporu s právním předpisy, jelikož:
  - předmětné rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá dle § 205 písm. g) o.s.ř. na nesprávném právním posouzení věci,
  - soud prvního stupně nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem ačkoliv k tomu nebyly splněny předpoklady podle § 118b o.s.ř. nebo § 175 odst. 4 o.s.ř. části první věty za středníkem (§ 205 písm. b) o.s.ř.)
  - řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci dle § 205 písm. c) o.s.ř.
2. Žalovaná popírá tvrzení žalobce o tom, že by se snažila vyvázat ze své povinnosti, protože žalovaná svoji povinnost plní, nikoli však žalobci jako postupiteli, ale pozdějšímu nabyvateli postoupených práv. Žalovaná měla a má oprávněně za to, že žalobce svá práva na plnění postoupil, a tím také pozbyl, a že žalovaná plní nadále oprávněnému věřiteli (jak je uvedeno níže).
3. Od počátku celého sporu byl kladen hlavní důraz na platnost či neplatnost postoupení pohledávek a práv ze smlouvy o převodu nemovitostí a pozornosti unikala skutečná podstata problému, a tím je právní vztah mezi žalobcem a žalovanou plynoucí přímo z ustanovení § 526 odst. 2 zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „OZ“) a které ozřejmuje bohatá judikatura.¹ Žaloba a celé řízení se vede o právní vztah mezi žalobcem a žalovanou a o právní úkony učiněné mezi nimi.
4. Žalobce se dovolává toho, že likvidátor žalobce zahrnul do soupisu majetku i majetek, který měl být převeden smlouvou o postoupení pohledávek ze dne 30.12.1997 mezi žalobcem a společností Harvard Capital Management (Worldwide) Ltd. (dále jen „smlouva ze dne 30.12.1997“), dovolává se rovněž toho, že tento majetek je zpeněžován a že takovéto postupy nejsou postupníkem nikterak zpochybňovány. Dovolává se také toho, že majetek nebyl v katastru nemovitostí na postupníka nikdy evidován. K takovýmto námitkám je nutné poznamenat, že jednostranným tvrzením žalobce a pasivitou vlastníka cizího majetku nelze docílit oprávněné držby ani následné oprávněné dispozice s takovým majetkem. Mlčení vlastníka, resp. jeho pasivitu nemůžeme vykládat jako souhlas s počínáním žalobce (postupitele), kdy žalobce jednostranně vyjádří názor, že k převodu nedošlo. Takový výklad práva je nepřipustný. Mlčení postupníka ani jednostranné tvrzení žalobce nezakládá ani nedeklaruje žádná majetková práva žalobce. To, že žalobce sám tvrdí, že k postoupení sporných práv inter partes nedošlo, neznamená, že tomu tak je i ve skutečnosti.
5. Především však je pro žalovanou zcela irelevantní, zda k postoupení práv došlo či nedošlo, jestliže mu bylo toto postoupení žalobcem písemně oznámeno ve smyslu ustanovení § 526 odst. 2 OZ dne 3.1.1998. I kdybychom totiž připustili, že takovéto jednostranné tvrzení žalobce na základě domnělé neplatnosti smlouvy ze dne 30.12.1997 či dokonce skutečná neplatnost smlouvy ze dne 30.12.1997 mohla mít vliv na účinky oznámení žalobce (věřitele) žalované (dlužníku) o změně věřitele a postoupení veškerých práv ze smlouvy kupní ze dne 22.12.1995, nebylo by možné

---

¹ např. rozsudky Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Cdo 4511/2009 a sp.zn. 31 Cdo 1328/2007

dovolávat se takovýchto účinků. To z jednoho prostého důvodu, který zakotvuje právní úprava dobré víry a celkového postavení dlužníka v případě postoupení pohledávky a jeho dobré víry (viz níže).

6. Ve třetím odstavci svého podání ze dne 22. srpna 2011 žalobce předkládá soudu nové skutečnosti, když se dovolává toho, že předseda představenstva žalované (Mgr. Pavel Matějka) byl od 14.10.2003 – 29.4.2004 rovněž i předsedou žalobce, což však patrně nedoložil žádnými důkazy. Jde o nové tvrzení, které není v odvolacím řízení přípustné. Pokud by však soud takovouto novotu (která není ničím prokázána) přesto připustil, je nutné zdůraznit, že v řízení není soudu v prvním stupni doloženo, jaký vliv či podíl měl mít Mgr. Pavel Matějka na zpochybnění smlouvy ze dne 30.12.1997 na uvedené valné hromadě žalobce. Není tvrzeno ani doloženo ani to, jak k takovému zpochybnění smlouvy ze dne 30.12.1997 mělo dojít.² Mgr. Pavel Matějka žádným způsobem neparticipoval na uvedeném údajném zpochybnění smlouvy ze dne 30.12.1997. Rovněž není doloženo, jaký vliv by mohlo mít zpochybnění valné hromady na platnost smlouvy ze dne 30.12.1997. Žalobce nepředkládá žádnou právní konstrukci vysvětlující dopad takového usnesení valné hromady uvnitř právnické osoby (žalobce) na platnost smlouvy o postoupení práv a povinností mezi postupitelem a postupníkem (ze dne 30.12.1997) a to ani ve vztahu ke třetím osobám, tj. dlužníku (žalované).
7. V této souvislosti je vhodné zmínit se také o námitce žalobce uskutečněné v jeho podání ze dne 22. srpna 2011. Žalobce se na str. 2 poslední odstavec uvedeného podání dovolává toho, že osobám vykonávajícím od roku 1995 funkci členů představenstva či dozorčí rady i osobám jim blízkým muselo být známo, že likvidátor zpochyboval a zpochybuje smlouvu ze dne 30.12.1997. Toto tvrzení je zcela mylné a zavádějící z následujících důvodů:
  - a) vzhledem k tomu, že není zcela zřejmé, jakých konkrétních důsledků se tímto tvrzením žalobce dovolává a jaké důkazy předkládá k potvrzení své námitky, namítá žalovaná, že takové tvrzení je ve věci nové a v odvolacím řízení jej nelze akceptovat, a navíc není podloženo žádnými důkazy,
  - b) o zpochybnování smlouvy ze dne 30.12.1997 se žalovaná dověděla teprve v tomto řízení,
  - c) jak uváděla žalovaná již v průběhu řízení, žalobce se prostřednictvím svého likvidátora dovolával a dovolává platnosti smlouvy ze dne 30.12.1997, když sám inicioval soudní řízení na vymožení pohledávek za subjekty povinnými poskytnout zajištění závazků ze smlouvy ze dne 30.12.1997. Z takového jednání žalobce vyplývá, že se žalobce dovolává platnosti hlavního

---

² Z notářského zápisu ze dne 25.3.1998 sp.zn. NZ 121/98, N 135/98, který se v řízení četl k provedení důkazu, vyplývá pouze to, že valná hromada žalobce zpochybnila svým rozhodnutím pravdivost zprávy o kupní smlouvě ze dne 30.12.1997. Samotné postoupení však nebylo zpochybněno. To však nemůže ohrozit dobrou víru žalované založenou prohlášením žalobce. Toto usnesení valné hromady bylo navíc Městským soudem v Praze zrušeno (rozhodnutí pod sp.zn. 47 Cm 107/2001), a nelze se jej dovolávat, jak sám předkládá žalobce ve svém podání ze dne 10.12.2009 na str. 15. Nyní se však platnosti usnesení valné hromady žalobce dovolává. Dle žalobce se daná problematika již nikdy na valné hromadě neprobírala, není tedy zřejmé, jakého platného (právně relevantního) usnesení valné hromady se žalobce vlastně dovolává. Pokud se dovolává usnesení valné hromady ze dne 25.3.1998 sp.zn. NZ 121/98, N 135/98, na kterém jediném (dle tvrzení žalobce) se měla projednávat zpráva o prodeji majetku nebo snad také postoupení pohledávek, pak je třeba tvrzení žalobce označit za zmatečné a ve vzájemném rozporu, neboť ve svém podání ze dne 10.12.2009 na str. 15 tvrdí a doložil, že je usnesení valné hromady zrušeno soudem, proč se ho není možné dovolávat jako důkazu.

závazkového vztahu (srov. akcesorická povaha zajištění), což také sám likvidátor výslovně uvádí a veřejně proklamuje; sám žalobce prostřednictvím svého likvidátora se dovolává toho, jako by hlavní závazkový vztah existoval³, což také evidentně vyplývá z vedení účetnictví žalobce, veřejně dostupných zprávách o jednání likvidátora a soudních řízeních⁴ jak ostatně žalovaná v průběhu řízení již namítala,

- d) na jednu stranu se žalobce (jeho likvidátor) dovolává neplatnosti smlouvy ze dne 30.12.1997 pouze v rámci tohoto řízení, a na druhou stranu a po celou dobu, po kterou se v tomto řízení dovolává její neplatnosti vůči žalované, se žalobce (jeho likvidátor) zároveň dovolává její platnosti ve všech ostatních soudních řízeních, když požaduje uspokojení nároků z ní plynoucích⁵,
- e) závěry trestního soudu v trestním řízení, kterých se žalobce dovolává, nespádají do oblastí civilního hmotného práva a nemají dostatečnou oporu v provedeném dokazování ani v pravomoci trestního soudu; rozsudek trestního soudu není navíc v době vydání napadeného rozhodnutí pravomocný a nelze podle něj přičítat obžalovaným vinu, na základě které civilní soud usuzuje na neplatnost smlouvy ze dne 30.12.1997 z důvodů podvodných úmyslů jednajících osob; trestní soud nemá pravomoc rozhodovat v civilních záležitostech, a jeho závěry nemohou být proto přejímány do řízení civilního.

Vzhledem k výše uvedenému, je žalované zřejmé teprve až na základě průběhu tohoto řízení, že se žalobce dovolává neplatnosti smlouvy ze dne 30.12.1997, a to zcela v rozporu s tvrzeními a dokazováním v paralelně probíhajících soudních řízeních i v rozporu s ostatními tvrzeními vůči jiným osobám.

8. Vzhledem k výše uvedenému je nutné opětovně poukázat na následující paradoxy:

- a) žalobce stále eviduje ve svém účetnictví a účetních závěrkách jako aktiva pohledávky za postupníkem z titulu smlouvy ze dne 30.12.1997⁶, za situace, kdy údajně již od počátku své likvidace tvrdí, že tato smlouva je od počátku neplatná,
- b) žalobce požaduje uspokojení ze zajištění pohledávky na zaplacení kupní ceny ze smlouvy ze dne 30.12.1997 (tj. proplacení směnec na úhradu alespoň části kupní ceny za převod pohledávek) v různých paralelně probíhajících soudních řízeních a tím také dává najevo, že má za to, že smlouva ze dne 30.12.1997 je platná, přestože se dovolává její neplatnosti v tomto sporu,

---

³ viz účetní závěrky k roku 2007 a 2008 založené ve sbírce listin žalobce

⁴ viz např. rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 53 Cm 80/2003 – 723 ze dne 5.11.2009, kde se předpokládá platnost smlouvy ze dne 30.12.1997 a rovněž tak existence závazků z ní vzniklých a obdobně také viz spisové materiály vedené Městským soudem v Praze pod sp.zn. 47 Cm 47/2006, 30 Cm 1/2003 - nechť soud k důkazu tyto spisy připojí..

⁵ viz dokumentace předkládaná soudu v prvním stupni, které se žalovaná dovolávala, zejména účetnictví žalobce, jeho výroční zprávy a spisové materiály vedené Městským soudem v Praze pod sp.zn. 47 Cm 47/2006, 30 Cm 1/2003 - nechť soud k důkazu tyto spisy připojí

⁶ viz dokumenty založené ve sbírce listin žalobce B 1040/SL 29 účetní závěrka - r.2008 str. 15 a následující; B 1040/SL 31 účetní závěrka r.2007 str. 13 a následující

- c) žalobce na jednu stranu jedná ve všech ohledech tak, jako by smlouva ze dne 30.12.1997 byla platná, zejména podává žaloby na plnění ze smlouvy ze dne 30.12.1997 (zaplacení kupní ceny), vede účetnictví, účetní závěrky a svým likvidátorem se v účetních závěrkách dovolává platnosti smlouvy ze dne 30.12.1997, a na druhou stranu se v tomto řízení dovolává pravého opaku, když tvrdí, že smlouva ze dne 30.12.1997 je absolutně neplatná. Dovolává se tak zaplacení kupní ceny ze smlouvy ze dne 30.12.1997 a zároveň vrácení předmětu převodu plnění z postoupené smlouvy (žalobou na určení vlastnictví nemovitostí); domáhá se tak získání bezdůvodného obohacení na úkor žalované, přičemž na vrácení nemovitostí nemá nárok (viz níže);

9. S ohledem na výše uvedená a v řízení prokázaná fakta vyplývá z počínání žalobce, že žalobce:

- a) domnělou neplatnost smlouvy ze dne 30.12.1997 žalované nikdy neohlásil ani nikdy vůči žalované neučinil podobný právní úkon, o svá domnělá práva vůči žalované nijak pečoval a zcela zjevně žalovanou ponechával v omylu po celou dobu;
- b) uvedl žalovanou v omyl a svým oznámením jí uložil, aby plnila postupníkovi, čímž zanikla povinnost žalované plnit žalobci. O svá práva na plnění tak přišel a nyní se dovolává to, že tomu tak není, a upírá tak žalované její právní jistotu.
- c) odmítá nést odpovědnost za své prohlášení o postoupení pohledávky vůči žalované;

10. V tomto směru spatřuje žalovaná v jednání žalobce značnou rozporuplnost a v naprostý rozpor se zásadami poctivého obchodního styku a dobrými mravy. Pokud by se žalobce dovolával svých domnělých práv na to, že jemu jedinému byla a je žalovaná povinna plnit po celou dobu trvání závazkového vztahu, pak by se ve světle svého počínání⁷ dovolával ochrany výkonu práv v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku a takovýto výkon práv nemůže požívat právní ochrany (§ 265 zák.č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník). Nelze poskytnou právní ochranu takovému chování žalobce, kdy žalobce svým vlastním zaviněním uvede žalovanou v omyl o tom, že nastaly určité právní skutečnosti a po letech se vůči ní dovolává toho, že takové skutečnosti nikdy nenastaly. Ve chvíli, kdy žalobce právně bezvadně učinil vůči žalované (svému dlužníku) oznámení o postoupení všech práv a pohledávek ze smlouvy ze dne 22.12.1995, nastává změna práv a povinností dlužníka ex lege a dlužník již nadále není oprávněn ani povinen plnit postupiteli, tj. žalobci. Žalovaná ex lege (§ 526 odst. 2 OZ) neměla dokonce ani žádná práva na přezkoumání platnosti postoupení (smlouvy ze dne 30.12.1997) a okamžikem doručení prohlášení žalobce byla povinna již bez dalšího plnit postupníkovi. Strany smlouvy ze dne 30.12.1997 se pak vůči žalované zcela evidentně chovaly, jakoby nešlo o neplatný či zastřený právní úkon. O dobré víře žalované tedy nemůže být jakýchkoliv pochyb. Nelze poskytnout soudní ochranu jednání žalobce ve chvíli, kdy žalobce oznámí žalované postoupení pohledávky a pak od smlouvy odstoupí a požaduje vrácení předmětu plnění z postoupeného závazku.

11. Nyní se ale v řízení žalobce dovolává toho, že práva a povinnosti z takového prohlášení žalované nevznikly a žalovaná měla a má stále povinnost platit žalobci (původnímu věřiteli a postupiteli). Žalovaná ponechává na úvaze soudu, nakolik se žalobce dovolává toho, že svým jednostranným

---

⁷ Oznámí žalované podle § 526 odst. 2 OZ, že mu plnit nemá, nyní se však domáhá opaku, když, jak sám tvrdí, usiloval o neplatnost smlouvy ze dne 30.12.1997 (není jasné, jakými konkrétními úkony toto úsilí bylo projeveno).

právním úkonem uvedl žalovanou v omyl o změně jejich práv a povinností a nyní se dovolává postihu (odstoupení od smlouvy ze dne 22.12.1995) vůči žalované, jako kdyby ke změně jejich práv a povinností nedošlo. Žalobce se evidentně dovolává postihu vůči žalované za to, že žalovaná nesplnila svoji povinnost zaplatit mu kupní cenu, a to za situace, že žalované výslovně sdělil, že mu plnit nemá a že o svá práva na plnění přišel, neboť je postoupil..

12. Je naprosto evidentní a v řízení prokázané, že žalobce uzavřel dne 30.12.1997 smlouvu o postoupení předmětné pohledávky, a že k postoupení práv a povinností ze smlouvy kupní ze dne 22.12.1995 mělo dojít již bez dalšího. A i pokud bychom připustili absolutní neplatnost takového postoupení z důvodů uvedených v průběhu řízení, tak se bude jednat o důvody neplatnosti na straně žalobce a žalobce by neplatnost takového úkonu sám způsobil. Odpověď na stěžejní otázku celého sporu se poté již nabízí téměř sama. Žalobce se po celé řízení dovolává neplatnosti právního úkonu, kterou sám způsobil (!), vůči třetí osobě (dlužníku), tj. vůči osobě, jejíž dobrou víru sám založil svým tvrzením o bezvadnosti postoupení, a u které sám inicioval změnu povinností (viz účinky oznámení věřitele, které nastávají vůči dlužníku ex lege podle § 526 odst. 2 OZ a výčet oprávnění dlužníka v takovém případě).
13. Podle smyslu ustanovení § 526 odst. 2 OZ a také podle ustálené judikatury je nezbytné chránit právní jistotu dlužníka v tom směru, že ve chvíli, kdy věřitel (postupitel, žalobce) oznámí dlužníkovi postoupení pohledávky, zakládá věřitel (postupitel) dobrou víru dlužníka (žalované) a odpovídá za takové prohlášení. Na základě jednostranného prohlášení postupitele (věřitele a žalobce) nastávají vůči dlužníku účinky ex lege a dlužník je povinen plnit postupiteli bez dalšího. Dlužník (žalovaná) nemá žádné možnosti ani práva zkoumat samotné postoupení pohledávek, je nutné chránit právní jistotu dlužníka (žalované). Žalobce tedy svým jednostranným prohlášením zapříčinil ex lege změnu postavení žalované (dlužníka) a sám nese odpovědnost za takové prohlášení a za právní účinky, které jím ze své vlastní iniciativy sám vyvolal. Platnost, neplatnost, nebo snad zastřenost právního úkonu⁸ nemá žádný vliv na povinnost dlužníka plnit novému věřiteli.
14. Pokud by však žalobce i nadále navzdory veškerým soudním rozhodnutím, principům ochrany dlužníka a právním následkům oznámení věřitele (žalobce) podle § 526 odst. 2 OZ tvrdil, že absolutní neplatnost smlouvy ze dne 30.12.1997 (pokud by se prokázala), kterou, jak tvrdí, sám způsobil, má ex tunc za následek negaci právních účinků oznámení věřitele (žalobce) podle § 526 odst. 2 OZ, domáhal by se tak zcela zásadního průlomu v principu ochrany dlužníka, a to navzdory ustálené judikatuře soudů ČR. Navíc z ustálené judikatury jednoznačně vyplývá, že pokud bylo učiněno postupitelem (původním věřitelem) oznámení o postoupení pohledávek podle § 526 odst. 2 OZ a později se prokáže postoupení pohledávek inter partes jako neplatné, je dlužník i nadále oprávněn plnit postupníkovi s tím, že plní po právu a ve chvíli, kdy splní svůj závazek postupníkovi, zaniká tento závazek i vůči původnímu věřiteli (postupiteli, žalobci). Žalobce se však dovolává toho, že žalovaná měla plnit pouze a jen jemu. Tak tomu ale v žádném případě nemohlo být..
15. Žalobce je na omylu, pokud ve svém podání ze dne 10.12.2009, str. 10 tvrdí, že v důsledku neplatnosti smlouvy ze dne 30.12.1997 došlo na straně postupníka k bezdůvodnému obohacení na úkor žalované a je na nich, aby se mezi sebou vypořádali. Bezdůvodné obohacení však postupník nenabyl vůči žalované ale vůči postupiteli, protože žalovaná přece plní po právu stále správně. Její právo bylo založeno platným prohlášením věřitele (žalobce) o postoupení práv a nikoli potenciálně neplatným postoupením pohledávek (smlouva ze dne 30.12.1997). Žalovaná neplní na základě

---

⁸ viz podání žalobce ze dne 10.12.2009, str. 8, ve kterém sám žalobce uvádí, že se jednalo o zastřený právní úkon.

neplatného právního úkonu (smlouvy ze dne 30.12.1997), protože plní na základě prohlášení věřitele (žalobce) podle § 526 OZ, a to je platné. Pokud v této kauze došlo k bezdůvodnému obohacení, tak tomu bylo na straně postupníka na úkor žalobce na základě neplatné smlouvy ze dne 30.12.1997. Postupitel (žalobce) by se měl tedy vypořádat s postupníkem podle zásad bezdůvodného obohacení, nikoli uplatňovat sankce vůči dlužníkovi za to, že dlužník plnil své povinnosti založené žalobcem, tj. povinnosti plnit postupníkovi, kterou mu sám žalobce založil (§ 526 odst. 2 OZ).

16. Žalobce se dovolává toho, že rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 31 Cdo 1328/2007 v řízení neobstojí, protože se má týkat zcela odlišných podmínek postoupení pohledávky. K tomu je nutné poznamenat, že takovýto argument je lichý. Podmínky postoupení jsou vůči dlužníkovi jako třetí osobě zcela irelevantní. Z uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu jednoznačně vyplývá, že Velký senát občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu rozhodoval v obecné rovině a zcela nezávisle na podmínkách postoupení pohledávky. Došel k závěru, že pro právní postavení dlužníka je nerozhodné, zda došlo k postoupení pohledávky, či nikoli a rovněž je nerozhodné z jakého důvodu nedošlo k postoupení, rozhodný je právně notifikační úkon věřitele (postupitele). Teprve poté Nejvyšší soud rozhodoval v konkrétním případě. Stejně stanovisko zaujal Nejvyšší soud ČR rovněž ve svém rozsudku pod sp. zn. 32 Cdo 4511/2009.
17. Citujeme rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31 Cdo 1328/2007 a sp. zn. 32 Cdo 4511/2009:

„Účelem ustanovení § 526 odst. 1 věty druhé a odst. 2 obč. zák. je ochrana dlužníka, který plnil svůj závazek osobě (postupiteli nebo postupníku), jež podle hmotného práva nebyla v době plnění věřitelem pohledávky, např. proto, že smlouva o jejím postoupení byla neplatná. Oznámení postupitele dlužníkovi o tom, že došlo k postoupení (dále též jen notifikace) je skutečností, na kterou právo váže vznik povinnosti dlužníka plnit postupníkovi; jde tedy o právní skutečnost, a protože jde současně o skutečnost volní, je to jednostranný právní úkon (stejně viz Občanský zákoník. Komentář. Panorama Praha 1987, díl I., s. 241). Poté již dlužník musí plnit postupníkovi, nikoliv původnímu věřiteli.

Oznámením o postoupení pohledávky, adresované dlužníku, postupitel vyvolá změnu osoby oprávněné přijmout plnění a také na sebe bere riziko vyplývající z toho, že i v případě neplatnosti (či dokonce neexistence, např. pokud by šlo o nicotný právní úkon) smlouvy o postoupení pohledávky splní dlužník dluh třetí osobě (postupníkovi) s účinky i pro postupitele. Samotným postoupením pohledávky však nedochází k jiné změně závazku, než v osobě věřitele, a v případě že smlouva byla neplatná, dochází k tomu, že k věřiteli přistupuje další osoba oprávněná přijmout plnění s účinky i pro (původního) věřitele.

Ve vztahu mezi postupníkem a dlužníkem nemůže být otázka platnosti postoupení významná neboť že dlužník nemá zpravidla možnost posoudit, zda ve skutečnosti k postoupení došlo a zda je smlouva o postoupení pohledávky platná. Právní skutečností, na kterou právo váže změnu osoby oprávněné přijmout plnění, je oznámení postupitele dlužníkovi; vůbec není podstatné, zda ve skutečnosti k cessi platně či vůbec došlo. Jinak by dlužník byl v trvalé nejistotě, zda plnil tomu, komu měl. Tato úprava je stanovena právě na ochranu dlužníka. Lze tedy uzavřít, že notifikační úkon vyvolá zamýšlené právní důsledky týkající se osoby oprávněné přijmout plnění - i tehdy, jestliže k cessi vůbec nedošlo či smlouva o postoupení byla neplatná.

Otázku, zda pohledávka byla skutečně postoupena a zda postoupení bylo platné, lze řešit jen ve sporu mezi postupitelem a postupníkem. Proto také nemusí postupitel dlužníkovi

prokazovat, že k cessi došlo (§ 526 odst. 2 obč. zák.); pro vztah mezi dlužníkem a postupníkem je to totiž lhotejné (viz též Občanský zákoník. Velký akademický komentář. Linde Praha a. s., 2008, díl II.; s. 1502).“

18. Z výše uvedeného je zřejmé, že veškeré námitky žalobce směřující k neplatnosti smlouvy ze dne 30.12.1997 jsou vůči žalované (dlužníkovi) zcela irelevantní. Soud sice má ex offo povinnost zkoumat absolutní neplatnost právních úkonů, ale jak již bylo řečeno, případná neplatnost smlouvy ze dne 30.12.1997 by postihovala vztah inter partes, tj. vztah postupitel – postupník, a nikoli vztah postupitel - dlužník. Platnost smlouvy ze dne 30.12.1997 je ve sporné věci bezvýznamná a nemá žádný vliv na povinnost žalované založenou žalobcem v oznámení o postoupení pohledávky. Změna práv a povinností dlužníka nastává na základě oznámení podle § 526 OZ, nikoli na základě smlouvy o postoupení. Pokud by se snad v řízení prokázalo, že smlouva ze dne 30.12.1997 je absolutně neplatná, právo dlužníka (žalované) plnit postupníkovi zůstává i nadále, avšak původní věřitel je oprávněn přijmout plnění s účinky zániku závazku nebo jeho části. Ať už dlužník poté plní postupiteli nebo postupníku, plní tak svou povinnost podle smlouvy ze dne 22.12.1995. Pokud však dlužník plní pouze postupiteli, plní de iure správně svou povinnost založenou postupitelem a vůči dlužníku tak nelze použít žádné sankce za neplnění jeho platební povinnosti, kterých se žalobce dovolává (odstoupení od smlouvy).
19. Vzhledem k tomu, že žalobce nemůže odstoupit od smlouvy, protože žalovaná stále plní po právu správně, nemůže se žalobce ani dovolávat odstoupení od smlouvy a v důsledku toho se žalovaný nemůže ani dovolávat vlastnictví předmětných nemovitostí.
20. Soud prvního stupně pochybil, když:
- nesprávně zhodnotil právní režim postavení dlužníka v případě aplikace § 526 OZ a právní důsledky oznámení postupitele podle § 526 OZ,
  - nesprávně zhodnotil právní dopad smlouvy ze dne 30.12.1997 na účinky oznámení věřitele podle § 526 OZ,
  - nepřihlédl k odpovědnosti žalobce za jeho prohlášení podle § 526 OZ a poskytuje ochranu jednání žalobce, které je v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku,
  - nechránil právní jistotu žalované založenou oznámením žalobce podle § 536 OZ,
  - vyvodil nesprávné důsledky ze zjištěného skutkového stavu, když zcela pominul fakt, že se v paralelně probíhajících řízeních dovolává žalobce platnosti smlouvy ze dne 30.12.1997,
  - nerespektuje dřívější rozsudky soudů, když ve svém rozhodnutí tvrdí, že smlouva ze dne 30.12.1997 je absolutně neplatná navzdory tomu, že v paralelně probíhajících či skončených soudních řízeních o vymáhání zaplacení kupní ceny ze smlouvy ze dne 30.12.1997 jednotlivá rozhodnutí vycházejí z platnosti této smlouvy,⁹

---

⁹ viz např. rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 53 Cm 80/2003 – 723 ze dne 5.11.2009

- g) přihlíží k zavinění popsanému v nepravomocném rozsudku z trestního řízení a k právnímu závěru trestního soudu z oblasti civilního práva (řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci § 205 odst. 2, písm. c) o.s.ř.),
- h) přihlíží k nepravomocnému rozsudku z trestního řízení a nepřihlíží k rozsudkům vydaným v občanskoprávních řízeních o zaplacení kupní ceny ze smlouvy ze dne 30.12.1997, aniž by tak svůj postup náležitě zdůvodnil (z toho pohledu se rozhodnutí jeví jako zcela zmatečné),
- i) nepřihlédl k žalovanou tvrzeným skutečnostem v tom směru, že se žalobce domáhá odstoupení od smlouvy ze dne 22.12.1995 (určení vlastnického práva k nemovitostem) a zároveň zaplacení protiplnění za jejich převod (vymáhá plnění ze smlouvy ze dne 30.12.1997) a žalobci tak umožňuje získat bezdůvodné obohacení a poskytuje mu tak ochranu v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku,

21. Vzhledem ke shora uvedenému žalovaná setrvává na návrhu, který uvedla ve svém odvolání.

V Praze dne 28. listopadu 2011

Victoria Security Printing, a.s.